

Zadania 1. kola letnej časti

Termín odoslania 20. 04. 2020

1.1 Panika v tuneli

Po dlhom dni je konečne koniec školy. Marianka si zbalila všetky veci a vybrala sa zo Sučian domov do Žiliny. Ako každé poobedie, v Strečne bola zápcha. Preto si Marianka povedala, že si skrúti cestu cez vlakový tunel.¹ Ako tak kráča, vidí pred sebou vlak vo vzdialenosti 750 m, ktorý si to šinie smerom k nej rýchlosťou $110 \frac{\text{km}}{\text{h}}$. Má dve možnosti, buď sa pokúsi vyjsť východom z tunela, ktorý je 135 m pred ňou, alebo sa otočí a pokúsi sa vyjsť východom z tunela, ktorý je 225 m za ňou. Zvládne Marianka z niektorého z nich vybehnúť, skôr ako ju dobehne vlak, ak beží rýchlosťou $25 \frac{\text{km}}{\text{h}}$?

1.2 Spaghetti al dente

Patrik sa v jednu dlhú zimnú noc pripravoval na písomné maturity. Z toľkého učenia však úplne vyhladol. Toto bol skutočne veľký problém – kto sa predsa vie sústrediť, keď ho trápi hlad? Vybral sa teda do kuchyne s nádejou, že si pripraví niečo rýchle na jedenie. Hneď ako prvé mu prišli pod ruku špagety. Zodvihol krabicu a začal čítať návod: „Do vriacej vody pridajte obsah balíčka a nechajte variť 12 minút.“

Patrik už bol naozaj veľmi hladný a chcel vedieť, ako dlho mu bude trvať pripraviť špagety. Po chvíli zamyslenia na to prišiel a rozhodol sa ich uvariť. Nasypal ich do hrnca s litrom a pol vriacej vody, ktorá mala na začiatku 25°C . Hrnec bol postavený na sporáku, ktorý má výkon 2 kW. Vedeli by ste aj vy zistiť, ako dlho trvalo Patrikovi uvariť špagety? Rátajte s tým, že sporák má účinnosť 70 %, teda iba 70 percent spotrebovanej energie sa premení na tepelnú energiu vody, a zvyšok unikne do okolia.

1.3 Nie je palec ako palec

Jaro nedávno kontemploval nad imperiálnym systémom jednotiek. Po tom, čo ponadával na všetky míle, libry či galóny, nakoniec ocenil jeho praktickosť zosobnenú v jednotke palec. To je aké krásne vedieť odmerať čokoľvek a kedykoľvek bez potreby nosenia príručného pravítka! Potom sa však zháčil uvedomiac si, že zrejme nie každý palec je dlhý presne jeden palec. A chcel vedieť, ako je na tom ten jeho. Malo to však jeden háčik – Jaro so sebou nenosí príručné pravítko. Ako správny fyzik má však so sebou vždy jeden či dva hydraulické piesty.

Jaro si zobral hydraulické zariadenie s piestami, z ktorým menší má plochu 10 cm^2 a väčší je presne π -krát väčší. Vo vnútri piestu sa nachádza voda. Jaro má taktiež sadu závaží s hmotnosťami 1, 4, 9, 16, 25, 36, 49, 64, 81 a 100 g. Ako ich má rozmiestniť na piesty, aby rozdiel výšok piestov bol čo najbližšie k jednému palcu? Hmotnosť piestov je zanedbateľná.

Nájsť optimálne rozmiestnenie závaží môže byť zdlhavé, preto sa nebojte použiť napríklad Excel. Ak nenájdete optimálne riešenie, nezúfajte. Bodovanie sa bude odvíjať od toho, k akým presným riešeniam sa dopracujete.

¹Toto určite neskúšajte.

1.4 Premrznutý Danko

Pri pripravovaní novej série príkladov boli UFO vedúci vo FKS miestnosti. Ako tak sedeli už dlhé hodiny, počítali, debatovali a experimentovali, vydýchali všetok vzduch. Preto si otvorili okno. Po chvíli začala byť Dankovi zima, postavil sa a okno zatvoril. Jemu to však nestačilo, pretože mu bola stále zima a potreboval si zakúriť. Prišiel ku ohrievaču, ktorý bol až na druhej strane miestnosti a zapol ho. Keď si však Danko sadol naspäť k oknu, stále nebol spokojný. Všimol si, že aj keď okno zatvoril, tak cítil prievan. Zistil, že na parapete pofukovalo. Ako je to možné? Pokúste sa to Dankovi vysvetliť.

1.5 Marcel v sprche

Marcel si po rannom behu dal zaslúženú sprchu. Vošiel do vnútra, chytil hlavicu sprchy a pustil vodu. Ako sa tak sprchoval, začal rozmýšľať, aký workout si dá poobede, aby ostal vo forme. Jeho nadmerné zamyslenie spôsobilo, že spustil ruku dole aj s hlavicom, ktorá zrazu smerovala kolmo na zem. Prúd vody bol však tak silný, že hlavicu trochu nadvihol. Aký musel byť objemový prietok vody z trysiek v hlavici, aby sa hlavica vychýlila o 8 cm zo zvislého smeru, ak Marcel držal sprchu za hadicu 20 cm nad hlavicom? Prierez hadice je 1 cm^2 a hlavica pozostáva zo 100 malých trysiek, každá s prierezom otvoru 1 mm^2 . Hmotnosť hlavice je 100 g a voda z nej streka jedným smerom kolmo na os hadice.